

Berlin blijft binnen zijn grenzen

vrijdag 02 december 2011, 03u00

ZWEVEGEM - Is dit nog wel theater, kreeg Berlin steevast voor de voeten geworpen. 'Land's end' is het antwoord op die vraag.

Van onze medewerker

Niets zo absurd als grenzen. Taalgrenzen, landsgrenzen, lijntjes op een kaart. In werkelijkheid zie je niets, en loopt gras over in gras. Maar in de hoofden staan er dikke muren waar rechten en plichten aan vasthangen.

Op die scherpe tweevoudigheid bouwt de hele nieuwe creatie van het Antwerpse duo Berlin: *Land's end*. De grens die de titel suggereert, ligt in Adinkerke. Of in Ghyvelde, al naargelang van welke kant je ernaar kijkt. Ze loopt tussen België en Frankrijk. Meer bepaald tussen de wc en de voordeur van 't Groot Moerhof. De ene kant van de hoeve ligt op Belgisch, de andere kant op Frans grondgebied. 'Als ik me in bed verrolde, sliep ik verder in een ander land', getuigt een man die vroeger op het hof verbleef.

Hij is slechts een van de vele getuigen die Yves Degryse en Bart Baele in dit grensgebied voor hun camera haalden en in de voorstelling als een documentaire filmmozaïek over meerdere schermen – deze keer een vijfluk op wieltjes. Beelden splitsen en verglijden. Een uitgekende montage is Berlins eerste gebod.

Sprekers wisselen af met plattelandsbeelden. De huidige eigenaar van 't Groot Moerhof vertelt hoe hij ooit halfweg zijn verbouwingen negen maand moest stoppen. De Belgische vergunning liet immers veel langer op zich wachten dan de Franse.

Meer theater

Als geen ander gezelschap weet Berlin je te onderhouden met 's werelds gekke inrichting. Of ze nu filmisch theater maken over het dorpje Bonanza of over grootse plannen in het Ruhrgebied, steeds twijfel je of bepaalde bizarre figuren niet gewoon verzonnen zijn.

Op die vage grens tussen filmdocumentaire en theater kiest Berlin in *Land's end* meer dan ooit voor theater. Zo is het onderwerp van deze voorstelling een dramatische oervorm: de rechtszaak. De feiten zijn waar gebeurd: in 1996 liet een Belgische vrouw haar man vermoorden door een Franse huurmoordenaar.

En ook de setting klopt. Berlin reconstrueert, met liveacteurs Katelijne Verbeke en Jean-Benoît Ugeux, een ondervraging tussen opdrachtgeefster en moordenaar in 't Groot Moerhof. Omdat geen van de verdachten de grens over mocht, was dwars over de grens een lange tafel neergepoot in de living. De vrouw moest door een zijraam binnen aan de Belgische kant, voor de man werd een mobiele wc voorzien aan de Franse kant van de tafel.

Op de vijf schermen stellen de echte onderzoeksrechters en advocaten van toen vragen aan beide verdachten, elk aan hun kant van de blauwe streep die dwars over de scène loopt. Hoewel, is dat daar links geen acteur? Berlins montage is hier veeleer regie.

Die bewuste theatraliteit heeft ook een inzet: de grensproblematiek van *Land's end* niet enkel tussen landen, maar ook tussen mensen trekken. Ook in een huwelijk speelt territoriumdrift. Ook tussen mensen is de uitkomst van zo'n grensconflict geweld.

Sterk spel, grappige wendingen, een roerend slot: Berlin levert zoals gewoonlijk basiskwaliteit. En toch voelt dit allemaal iets anekdotischer dan eerder werk. *Land's end* blijft binnen de grenzen van zijn anekdotische casus.

2-3 december op het Nextfestival, op locatie in Zwevegem, 15-16 december in Leuven, 7-9 juni in Antwerpen en 8-10 aug in Hasselt.

Wouter Hillaert